

De hjemløses stemme

GADEJOURNALISTIK.

Hjemløse i København har i løbet af kort tid fået opbygget deres eget mediehus med radio, avisproduktion og nu også en tv-station. Redaktionerne består af selvlærte legebørn fra gaden.

Af Kim Andreassen

De små lokaler på første sal af det nye hjemløsehus på Nørrebro i København sumser af liv. Cigarettrøg ligger tungt, og der dufter af friskbrygget kaffe. Her er produktionen af næste uges radio-udsendelse fra Københavns Hjemløseradio i gang.

Initiativtager og daglig leder af radiostationen, socialpædagog Carsten M. Bachmann fortæller, mens han løber rundt. Bag øret har han en smøg, som han næsten ikke har tid til at få ild på: -Der er altid en hektisk stemning om fredagen. Vi skal jo have vores udsendelse klar til på mandag, og der er altid en masse, som skal laves her til sidst.

Radiens medarbejdere er en blanding af tidligere og nuværende hjemløse samt frivillige. Sådan ser sammensætningen af redaktionen på de hjemløses avis Hus forbi, som ligger ved siden af radiostudiet, også ud. Lidt længere herne ad gangen er man ved at indrette et primitivt tv-studio.

-For få år siden blev alle hjemløse betragtet som enten alkoholkore eller psykisk syge. Men der er mange flere årsager til, at der officielt er omkring 5.000 hjemløse i København, påpeger Carsten M. Bachmann og fortsætter:

-Efter at vi har selv er gået i medierne, er det, som om flere og flere har fået øjnene op for de hjemløses problemer. Især efter at vi har fået hjemløseradioen og avisen samlet under ét tag, er det virkelig gået stærkt - men det er i høj grad de hjemløses egen fortænst.

Fra herberg til mediehus

Stærkt er det også gået for Inge Algense, det levende omdrejningspunkt på første sal. Hun er ikke i tvivl om, at hvis nogen var kommet hen til hende for bare to år siden og havde sagt, at hendes fremtid bestod i at skrive artikler og lave radio, ville hun have betegnet vedkommende som skrupeløs.

-Så det tidspunkt var jeg selv hjemløs, boede på herberg og var sygemålt på grund af en ødelagt ryg. Jeg har været lidt rundt omkring på arbejdsmarkedet, både rengøring og fabriksarbejde, og det har siddt hårdt på mig. Dengang boede jeg hos min søn i en lille lejlighed, og det kunne ikke holde i længden. Så da det endte med, at jeg måtte flytte på her-

berg, så fremtiden ikke lys ud, fortæller Inge Algense bag sit skrivebord, der er fyldt med avisudklip og papirer.

Men i stedet for fortsat modgang oplevede Inge Algense et vendepunkt i sit liv. Hun kom i kontakt med Hjemløseradioen i forbindelse med hjemløsesagen i 1998. -Jeg sad i herbergets bestyrelse, og der manglede en eller anden, som kunne lave noget til radioen. Det blev lidt tilfældigt mig, og allerede på hjemløsesagen ville TV3 have et interview med mig. Man kan sige, at jeg blev kastet ud i det medicinske, som jeg med stor glæde har taget del i siden.

Ud over at lave radio og være skrivekædet af redaktionen på Hus forbi ordner Inge Algense udklip og regnskaber, passer telefoner, tager imod besøgende og holder i det hele taget styr på, hvem der er hvor og hvorfor.

-Måske her i huset er så tilpas "galt", at jeg befriender mig glimrende. Her bliver tingene ikke

pakket ind. Nogle gange skændes vi, så det brager, men så bliver luften renset, og vi er klar til at arbejde videre mod det fælles mål, nemlig at gøre både det offentlige og så særligt også manden på gaden opmærksom på de hjemløses problemer. I forbindelse med hjemløsesagen sidste år var der nogle, som havde lavet et banner, hvorpå der stod: 'Får vi lov, kan vi selv'. Det illustrerer meget godt alt det, som sker i og omkring dette hus - og især på medicinsområdet, siger Inge Algense.

Rigtige historier

Den oprindelige mening med hjemløsehuset var at skabe et sted, hvor man kunne samle hjemløsesaktiviteterne i hovedstaden.

Københavns Hjemløseradio blev i 1997 etableret som et projekt under Socialministeriet for at aktivere de hjemløse og give dem en mulighed for at komme til orde. Men der er blevet plads til

mange andre aktiviteter såsom psykologhjælp, tøjvask, badetilfælde og frisør i huset, som er drevet af Røde Kors.

I medieafdelingen på første sal har Hus forbi, som kom på gaden første gang i forbindelse med Kulturby 98, sit eget produktionsbureau. Carsten M. Bachmann understreger, hvor stort et potentiale der ligger i den meget forskellige baggrund, som medarbejderne på både radioen og avisen har:

-Hvad enten det er at være hjemløs, misbruger eller en helt trods af de ting, som man oplever på samfundets nederste trin, er der næsten altid én her, som har prøvet det. Derfor kan vi lære meget autentisk journalistik med de helt rigtige historier - nogle historier, som sætter fokus på menneskene bag de udstødte, og som gør opmærksom på de mange uretfærdigheder i det danske samfund, siger Carsten M. Bachmann.

Han pointerer, at denne troværdighed gør, at både politikere

Hjemløse i medierne

Hus forbi - de hjemløses avis: (www.husforbi.dk) Udgives 4 gange årligt. Sælges på gaden af hjemløse og tidligere hjemløse i København, Århus og Odense.
Hjemløseradioen (www.homeless.dk) Sender hver mandag kl. 12-13 på Vesterbro Radio.
Københavns Hjemløse TV (www.homeless.dk) Sender hver torsdag kl. 17.45-18.00 via Nørrebro TV, som bliver sendt på Kanal København.
Radio Basen: Sender hver onsdag kl. 10.30-11.00 på Det Åbne Båndværksted i Århus.

og manden på gaden tager de hjemløse alvorligt.

På eget initiativ

Indretningen af huset på Nørrebro afspejler meget godt den bagvedliggende filosofi om, at initiativer til aktiviteter skal komme fra brugerne selv.

Husets centrum finder man i cafeen i stueetagen, hvor de hjemløse kan komme og få et måltid

per hund, der måtte stå ud af vejen om morgenen, for jeg kunne komme ud, fortæller Walther Johansen.

Efter at han gennem et stykke tid var kommet i cafeen for at studere dagens aviser, var der en, som spurgte Walther Johansen, om han ikke kunne tænke sig at komme en tur med op på første sal for at lave radio eller skrive.

-Det der med at lave radio eller skrive har aldrig tiltalt mig, men pludselig fik jeg en idé om at lave tv, siger han.

-Jeg kunne lidt med computere i forvejen, men er meget interesseret i at lære noget nyt, og så er tv jo et stærkt medie, hvor vi hurtigt kan sprede oplysninger om de hjemløses forhold, påpeger Walther Johansen.

Op det var sådan, Hjemløse TV kom i gang. Stationen har fået 15 minutters sendetid på Kanal København hver uge og er således seneste medieinitiativ på de hjemløses område.

medie@post.dk

SAMARBEJDE. Selvom Tom Bosen ikke har mange tænder i munden, illustrerer han i lighed med de andre hjemløse i mediehuset på Nørrebro at lave journalistik, der er alt andet end tandløs. Her er han i gang med at lave et radioindslag sammen med husets 'blækprutte', Inge Algense. - Foto: Jens Dresting